

Archief van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen; Departement Amsterdam

Algemene kenmerken

Toegangsnummer: 323

Periode: 1784 - 1952

Archiefvormers

Industrieschool voor vrouwelijke jeugd : 8

Inrichting voor de gymnastiek : 12, 389

Inrichting voor natuurkundig onderwijs : 9

Instituut voor tekenkundig onderwijs : 10

Leer- en Kweekschool voor jonge dochters : 7

Leer- en Kweekschool voor jongelingen : 6

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; commissie voor de bewaarschool : 375 (1843 - 1871), 376 (1843 - 1887), 377 (1868 - 1900), 378 (1842 - 1843), 379 (1874), 380 (s.d.), 381, 382, 383, 384 (1870 ca.), 385 (1861 - 1895), 386, 387 (1843 - 1852)

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; eerste departement : 1, 15

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; gezamenlijke departementen : 3

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; landelijk : 14

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; leesinrichting : 4

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; spaarbank : 13

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; tweede departement : 2

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; Volksonderwijs : 5

Inleiding

Organisatie

Op 16 november 1784 werd in Edam een Genootschap van Konsten en Weetenschappen, onder de zinspreuk: Tot Nut van t Algemeen opgericht, later omgedoopt tot Maatschappij tot Nut van t Algemeen kortweg t Nut. Het initiatief kwam van de doopsgezinde predikant Jan Nieuwenhuijzen. Zijn zoon, de arts Martinus Nieuwenhuijzen, werkte de plannen uit. Doel van de Maatschappij was het bevorderen van het welzijn van het volk, door onderwijs en mogelijkheden om zich te ontwikkelen aan te bieden aan mensen die dat anders niet konden betalen. Een van de bestuursleden van het genootschap was de Amsterdamse leermeester in de wis- en sterrenkunde Gerrit Brender à Brandis. Mede dankzij zijn enthousiasme meldden zich in Amsterdam zoveel leden dat er op 1 april 1785 een eigen Amsterdamse afdeling werd opgericht. Het was het eerste departement van het Nut. Het aantal leden bleef in Amsterdam zo snel groeien dat er in april 1790 een tweede departement bij kwam. Het eerste departement zou vijfhonderd leden gaan tellen, het tweede vierhonderd. Het werden er nog meer: in 1840 had het eerste departement 584 en het tweede 693 leden. Allemaal mannen. Pas vanaf 1858 werd een deel van de bijeenkomsten ook opengesteld voor vrouwen. Toen het totale ledental in 1877 was teruggelopen naar 520 werden de twee departementen samengevoegd. Dat bleef zo, ook al steeg het aantal leden in de jaren daarna, onder andere door een verlaging van de contributie, weer tot 1200.

De eerste jaren vergaderde het Amsterdamse departement van het Nut in verschillende logementen: eerst in De Zon aan de Nieuwendijk, bij de Gravenstraat, vanaf het najaar van 1787 in De Koning van Poolen, en het jaar daarop in Het wapen van Embden of Groot Keizershof, ook op de Nieuwendijk. Op de vergaderingen bespraken de leden de lopende zaken, daarna

trad een spreker op de Nutslezing en na afloop kon er nog wat gedronken worden. Op 1 april 1802 kochten de twee Amsterdamse departementen samen voor 13.250 gulden het gebouw De Vergulde Son, een voormalige doopsgezinde kerk aan Singel 118, bij de Blauwburgwal. In 1823 ruilden de departementen dat gebouw, met een bijbetaling van 25.000 gulden, met makelaarsfirma Loth Gijzelman en Benjamin van Bleijenburg tegen een monumentaal pand aan Nieuwezijds Voorburgwal 212. Tijdens een grondige verbouwing kreeg dat onder meer een grote gehoorzaal. Het bleef tot 1918 het gebouw van het Amsterdamse Nut. Toen was het te klein geworden voor de intussen 1926 leden. Het Amsterdamse departement verkocht het gebouw aan de staat en kocht zelf voor 110.000 gulden een terrein aan de Nassaukade, om daar een groter gebouw neer te zetten. Door de hoge kosten van bouwen na de Eerste Wereldoorlog kwam dat er nooit van.

Onderwijs

De twee departementen droegen met een hele reeks initiatieven bij aan met name het onderwijs in Amsterdam. In 1795 brachten ze een advies uit aan het stadsbestuur over de verbetering van de stadsarmenscholen. Het jaar daarop stichtte het eerste departement zelf een kweekschool voor schoolmeesters en nog datzelfde jaar zette het tweede departement een leer- en kweekschool op voor de zonen van leden, drie jaar later gevolgd door een school voor jonge dochters. Voor de kleuters kwam er in 1843 een bewaarschool aan de Anjeliersstraat. Op 2 november 1865 openden de Amsterdamse departementen ten slotte in een huis aan de Herengracht de Industrieschool voor Vrouwelijke Jeugd, waar meisjes konden leren wat ze nodig hadden om in hun eigen levensonderhoud te voorzien, bijvoorbeeld als onderwijzeres in tekenen of handwerken, als boekhoudster of apothekersbediende. De school was een groot succes en kreeg in 1881 een eigen gebouw aan de Weteringschans.

Ook met de ontwikkeling van volwassenen hield het Nut zich bezig. Tussen 1811 en 1838 verzorgden de Amsterdamse departementen onderwijs in de proefondervindelijke natuurkunde, voor leden en voor betalende toehoorders. En in 1826 startte de Maatschappij met gratis Volksonderwijs, een soort theoretische ambachtsschool voor volwassen meesters, meesterknechten en gezellen, met lessen in natuurkunde, scheikunde, meetkunde, werktuigkunde en tekenen. Het Volksonderwijs bleef bestaan tot de gemeente in 1868 een avondschool met een vergelijkbaar lesprogramma opende.

Ontwikkeling

Op de zolder van het gebouw aan het Singel opende in 1814 een Teekenschool voor zonen van leden en vanaf 1842 konden Amsterdammers aan de hand van een nieuwe methode leren zingen bij verschillende zangscholen van het Nut. In 1851 startten de twee departementen in de Westeral op de Westermarkt een normaalschool voor gymnastiek, voor onderwijzers, onderwijzers in opleiding en ook voor arme en minvermogende leerlingen, waaraan tien jaar later ook een afdeling voor orthopedische behandeling verbonden werd. De gymnastiekschool werd in 1867 overgedragen aan de onderwijzers. Het Nut streefde ernaar dat alle instellingen die het opzette op den duur onafhankelijk konden blijven bestaan.

De leeskamer die leden van de departementen sinds 1864 konden gebruiken werd in 1877 uitgebreid en tegen een contributie van vier gulden opengesteld voor iedereen. Deze Leesinrichting, waar boeken gelezen én geleend konden worden, werd enorm populair en kreeg verschillende filialen. Toen de gemeente Amsterdam vanaf 1908, met financiële steun van het Amsterdamse departement van het Nut, openbare leeszalen opende, nam het bezoek aan de leesinrichtingen af, zeker toen het gebouw aan de Nieuwezijds Voorburgwal sloot en de grootste leesinrichting in 1920 verhuisde naar een pand aan de Vondelstraat. In 1927 werd de Leesinrichting opgeheven. In plaats daarvan begon het Nut toen een reeks leeszalen speciaal voor kinderen.

Steun

Ook op andere gebieden ondersteunden de Amsterdamse departementen de minvermogende Amsterdammers. Zo had het Amsterdamse Nut tussen 1819 en 1835 een eigen spaarbank, en eind 1892 werd de Amsterdamse Volksbank opgericht, die kleine voorschotten verstreekte om te voorkomen dat Amsterdammers in handen van woekeraars zouden vallen. Op 16 maart 1870 besloten de Amsterdamse departementen samen eetgelegenheden op te zetten waar arbeiders voor weinig geld een goede en voedzame maaltijd konden eten of afhalen: de volksgaarkeukens. De eerste opende op 12 september in de Spuistraat en in de jaren daarna kwamen er drie bij. Nog in 1927 startte het Nut een grote gaarkeuken aan Overtoom 31, maar daarna liep het aantal bezoekers snel terug.

Aan het begin van de twintigste eeuw telde Amsterdam intussen allerlei andere organisaties

die zich bezighielden met de ontwikkeling van het volk. De meeste instellingen van het Nut waren zelfstandig geworden of opgeheven. In plaats van te werken voor de eigen leden begon het Amsterdamse departement toen met de rente op het kapitaal bijdragen te leveren aan liefdadigheidsverenigingen en sociale instellingen. Tegenwoordig is het departement Amsterdam van de Maatschappij tot Nut van t Algemeen een zelfstandige stichting met als doel het verlenen van financiële steun op filantropische grondslag.

Archief

Op 30 januari 1964 droeg de secretaris van het departement Amsterdam, J.P. Willeumier, twaalf kisten met het archief in bruikleen over aan het toenmalige Gemeentearchief Amsterdam, nu het Stadsarchief. Het archief loopt van 1785 de resoluties van de allereerste vergadering op 1 april van dat jaar tot ongeveer 1938, waarbij een van de notulenboeken van de ledenvergaderingen is voortgezet tot 1952.

Inventaris

1E DEPARTEMENT	
2E DEPARTEMENT	
GEZAMENLIJKE DEPARTEMENTEN	
LEESINRICHTING	
VOLKSONDERWIJS	
LEER-EN KWEEKSCHOOL VOOR JONGELINGEN	
↪ (OPGERICHT DOOR HET 2E DEPARTEMENT)	
LEER-EN KWEEKSCHOOL VOOR JONGE DOCHTERS.	
↪ OPGERICHT DOOR HET 2E DEPARTEMENT	
INDUSTRIESCHOOL VOOR VROUWELIJKE JEUGD.	
↪ OPGERICHT DOOR BEIDE DEPARTEMENTEN	
INRICHTING VOOR NATUURKUNDIG ONDERWIJS.	
↪ OPGERICHT DOOR BEIDE DEPARTEMENTEN	
INSTITUUT VOOR TEKENKUNDIG ONDERWIJS.	
↪ OPGERICHT DOOR DE BEIDE DEPARTEMENTEN	
COMMISSIE VOOR DE BEWAARSCHOOL,	
↪ OPGERICHT DOOR BEIDE DEPARTEMENTEN	
INRICHTING VOOR DE GYMNASIEK,	
↪ OPGERICHT DOOR DE BEIDE DEPARTEMENTEN	
SPAARBANK, OPGERICHT DOOR	
↪ DE BEIDE DEPARTEMENTEN	
MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN	
↪ 'T ALGEMEEN (LANDELIJK)	
DIVERSE BEHORENDE TOT HET	
↪ AMSTERDAMSE DEPARTEMENT	

1 1E DEPARTEMENT

1-10 Notulen van de vergaderingen van de bestuurders van het 1ste departement van Amsterdam 10 delen

1 - 01/08/1788 - 10/10/1791

2 - 14/10/1791 - 25/07/1796

3 - 22/08/1796 - 15/03/1802

4 - 29/03/1802 - 06/06/1806

5 - 28/07/1806 - 30/09/1811

6 - 07/10/1811 - 30/09/1825

7 - 17/10/1825 - 18/05/1835

8 - 20/07/1835 - 20/02/1843

9 - 06/03/1843 - 18/09/1854

10 - 09/10/1854 - 02/01/1877

- 11** Alfabetisch register op de notulen van de bestuurders 1806 - 1811 1 deel
- 12-20** Notulen en resoluties van de ledenvergaderingen van het eerste departement van Amsterdam 1784 - 1877 9 delen
- 12** - 01/04/1784 - 02/01/1792
- 13** - 16/01/1792 - 13/02/1797
- 14** - 27/02/1797 - 26/09/1803
- 15** - 10/10/1803 - 19/02/1810
- 16** - 05/03/1810 - 11/12/1820
- 17** - 27/10/1820 - 28/07/1834
- 18** - 22/09/1834 - 20/12/1847
- 19** - 03/01/1848 - 11/04/1870
- 20** - 16/05/1870 - 25/06/1877
- 21-22** Bijlagen van de notulen der bestuursvergaderingen van het 1^e departement 2 omslagen
- 21** - 1835 - 1839
- 22** Diverse data
- 23-29** Bijlagen van de notulen der ledenvergaderingen van het 1^e departement 7 omslagen
- 23** - 1785 - 1818
- 24** - 1793 - 1796
- 25** - 1825 - 1833
- 26** - 1833 - 1835
- 27** - 1839 - 1842
- 28** - 1842 - 1849
- 29** - 1849 - 1863
- 30-32** Ingekomen stukken bij het 1^e departement 3 omslagen
- 30** - 1854 - 1868
- 31** - 1855
- 32** - 1856 - 1871
- 33-34** Minuten of copiën van uitgaande stukken van het 1^e departement 1 omslag en 1 deel
- 33** - 1790 - 1827
- 34** - 1864 - 1876
- 35** Concepten jaarverslagen van het 1^e departement 1860 - 1876 1 omslag
- 36** Stukken betreffende spreekbeurten in het 1^e departement 1829 - 1855 1 omslag
- 37-39** Sollicitaties betreffende de post van bode bij het 1^e departement 3 omslagen
- 37** - 1847 - 1848
- 38** - 1860
- 39** - 1868
- 40** Verkiezingslijsten, kennisgevingen enz. van het 1^e departement 1802 - 1840 1 omslag
- 41** Rapport der commissie tot regeling der feestviering van het 50-jarig bestaan van het 1^e Amsterdamse departement. Met bijlagen 1 deel
- 42-50** Naamlijsten en registers van het 1^e departement 1 omslag en 8 delen
- 42** 1819-1824; 1821; 1825-1828; 1825; 1829; 1829-1835 en zonder datum 1 omslag
- 43** - 1835 - 1837
- 44** - 1837 - 1841
- 45** - 1839 - 1840
- 46** - 1822 - 1843

47 - 1788 - 1789

48 - 1844 - 1852

49 - 1839 - 1840

50 - 1852 - 1870

51-52 Opzegging van het lidmaatschap 2 omslagen

51 - 1836 - 1871

52 - 1854 - 1857

53 Wetten en wetsredactie van het 1^e departement 1843, 1854-1855 en 1870 1 omslag

54 Stukken betreffende negotiatie van het 1^e departement d.d. 1811 febr. 15 en 1815 apr. 17. Een dagvaarding 1812. Authorisatie tot ontvangst van een legaat 1818 1 omslag

55 Diverse blanco modellen van brieven, circulaires etc. 1 omslag

1.1 FINANCIËN

56-57 Rekening-courantboeken van het 1^e departement 2 delen

56 - 1785 - 1794

57 - 1794 - 1820

58-62 Kasboeken 5 delen

58 - 1789 - 1791

59 - 1791 - 1792

60 - 1791 - 1792

61 - 1789 - 1791

62 - 1792 - 1876

63-66 Stukken tot de rekening van het 1^e departement 4 omslagen

63 - 1787 - 1861

64 - 1792 - 1794

65 - 1804 - 1820

66 - 1816 - 1837

2 2E DEPARTEMENT

67-80 Notulen van de vergaderingen van bestuurders van het 2^e departement 1790 - 1877 14 delen

67 - 20/04/1790 - 05/10/1796

68 - 19/10/1796 - 19/03/1806

69 - 02/04/1806 - 30/10/1811

70 - 05/11/1811 - 11/10/1820

71 - 08/11/1820 - 14/02/1827

72 - 28/02/1827 - 14/11/1832

73 - 28/11/1832 - 11/10/1837

74 - 25/10/1837 - 12/10/1842

75 - 26/10/1842 - 17/11/1847

76 - 01/12/1847 - 21/12/1853

77 - 04/01/1854 - 11/04/1860

78 - 04/07/1860 - 23/01/1867

79 - 23/01/1867 - 24/09/1873

80 - 15/10/1873 - 04/06/1877

81-85 Alfabetische klappers op de notulen van bestuurders van het 2^e departement 1790 - 1877 5 delen

81 - 1790 - 1806

82 - 1806 - 1827

83 - 1827 - 1842

84 - 1842 - 1867

85 - 1867 - 1877

85A Alfabetische klapper. Onbekend waarop 1 deel

86-88 Notulen van de ledenvergaderingen van het 2^e departement 1829 - 1877 3 delen

86 - 11/11/1829 - 29/09/1841

87 - 13/10/1841 - 30/07/1862

88 - 24/09/1862 - 27/06/1877

89-98 Bijlagen van de notulen van het 2^e departement 1804 - 1885 10 omslagen

89 - 1804 - 1825

90 - 1826 - 1830

91 - 1831 - 1834

92 - 1835 - 1838

93 - 1839 - 1844

94 - 1845 - 1852

95 - 1853 - 1869

96 - 1870 - 1878

97 - 1879 - 1881

98 - 1882 - 1885

99 Bijlagen en andere stukken 1790 ca. - 1794 1 omslag

100 Diverse stukken.1790-1804. Deze portefeuille bevat de volgende stukken: Auto-graphen van verschillende personen van het Nut, zoals M. Nieuwenhuijzen, J. Buys, A.H. van Gelder, M.C. van Hall e.a. 1787 bericht betreffende het uitschrijven van een prijsvra... 1790 - 1804 1 omslag

101 Copieboek van uitgaande stukken van het 2^e departement 1844 - 1877 1 deel

102-107 Naamlijsten en registers der leden van het 2^e departement 1790 - 1876 6 delen

102 - 1790 - 1813

103 - 1790 - 1874

104 - 1805 - 1823

105 - 1822 - 1841

106 A + B 1828 - 1829

107 - 1835 - 1876

2.1 FINANCIËN

108-110 Kasboeken van het 2^e departement 1790 - 1877 3 delen

108 - 1790 - 1840

109 - 1840 - 1877

110 Achterin lijsten van contribuanten van 1796-1830 1796 - 1815

111 Effecten rekeningenboek van het 2^e departement 1821 - 1838 1 deel

112 Rekening en verantwoording van het 2^e departement 1860 en 1867-1870 1 omslag

113-114 Stukken tot de rekening van het 2^e departement 2 omslagen

113 - 1868 - 1869

114 - 1874 - 1876

3 GEZAMENLIJKE DEPARTEMENTEN

115-127 Notulen van de verenigde vergaderingen der beide departementen gehouden door bestuurders. 1801-1935, 1873-1888 ontbreken 13 delen

115 - 05/12/1801 - 19/11/1806

116 - 28/01/1807 - 15/01/1812

117 Met alf. index 25/03/1812 - 16/06/1822

- 118 Met alf. index 15/11/1815 - 22/05/1822
119 Met alf. index 23/07/1823 - 15/05/1833
120 Met alf. index 17/07/1833 - 18/09/1844
121 Met alf. index 09/10/1844 - 10/06/1857
122 Met alf. index 15/07/1857 - 18/09/1872
123 - 09/05/1889 - 11/12/1899
124 - 15/01/1900 - 03/07/1908
125 - 04/09/1908 - 15/04/1912
126 - 13/05/1912 - 21/05/1924
127 - 16/10/1724 - 20/03/1935
- 128-129 Notulen van de ledenvergaderingen van het departement Amsterdam 1884 - 1952
2 delen
128 - 27/05/1884 - 29/04/1913
129 - 23/06/1913 - 25/02/1952
- 130-158 Bijlagen van de notulen der verenigde vergaderingen der beide departementen 29
omslagen
130 - 1802 - 1812
131 - 1813 - 1820
132 - 1820 - 1827
133 - 1827 - 1835
134 - 1835 - 1845
135 - 1846 - 1857
136 - 1858 - 1869
137 - 1869 - 1877
138 - 1885 - 1886
139 - 1886 - 1887
140 - 1887 - 1889
141 - 1878 - 1890
142 - 1891 - 1892
143 - 1893 - 1898
144 - 1899 - 1900
145 - 1901 - 1908
146 - 1909 - 1913
147 - 1914 - 1917
148 - 1918 - 1933
149 Bestuursvergadering 08/05/1911
150 Bestuursvergadering 14/06/1911
151 Bestuursvergadering 10/10/1911
152 Bestuursvergadering 30/10/1911
153 Bestuursvergadering 11/12/1911
154 Bestuursvergadering 12/01/1912
155 Bestuursvergadering 15/04/1912
156 Bestuursvergadering 13/05/1912
157 Bestuursvergadering 13/05/1912
158 Bestuursvergadering 29/09/1913
- 159 Bijlagen, rapporten, verslagen, stukken betreffende het kerkgebouw 'de Zon' enz.
1802 - 1807 1 omslag
- 160-193 Ingekomen en minuten van uitgaande stukken. Chronologisch en alfabetisch geord-
dend 1867 - 1937 34 omslagen
Veel bijlagen

Maatschappij tot Nut van het Algemeen; Departement Amsterdam

- 160 Ingekomen 1867 - 1885 1 stuk
- 161 - 1884 - 1886
- 162 - 1885 - 1887
- 163 Ingekomen 1889 - 1890 1 stuk
- 164 - 1895 - 1897
- 165 - 1905 - 1906
- 166 - 1908 - 1909
- 167 - 1908 - 1910
- 168 Ingekomen 1909 1 stuk
- 169 - 1910
- 170 - 1911
- 171 - 1911
- 172 - 1912
- 173 Uitgaande 1911 - 1914 1 stuk
- 174 - 1913 - 1915
- 175 - 1915 - 1918
- 176 - 1924
- 177 A-Z 1900 - 1907
- 178 A-Z 1918 - 1922
- 179 A-Z 1918 - 1933
- 180 A-Z 1918 - 1919
- 181 A-C 1919 - 1936
- 182 D-G 1919 - 1936
- 183 H 1919 - 1936
- 184 J-K 1919 - 1936
- 185 L 1919 - 1936
- 186 M 1919 - 1936
- 187 N 1919 - 1936
- 188 O 1919 - 1936
- 189 P-S 1919 - 1936
- 190 T-V 1919 - 1936
- 191 W-Z 1919 - 1936
- 192 A-Z 1920 - 1921
- 193 A-Z 1936 - 1938
- 194-195 Copieboeken van uitgaande stukken 1883 - 1909 2 delen
 - 194 - 1883 - 1897
 - 195 - 1897 - 1909
- 195A Indicateur van uitgaande stukken 1909 - 1911 1 deel
- 196-201 Bijlagen, veelal ingekomen stukken 6 omslagen
 - 196 - 1876 - 1917
 - 197 - 1887 - 1888
 - 198 - 1889 - 1890
 - 199 - 1890 - 1891
 - 200 Copie procesverbaal ledenvergadering 1916 juni 19
 - 201 Verslag van de 123^e algemene vergadering der maatschappij
- 202-206 Stukken betreffende de gebouwen van het departement 5 omslagen
 - Zie ook 159 en 379
 - 202 Bestek en aanbestedingsvoorwaarden van de grote gehoorzaal van het Nut aan de N.Z. Voorburgwal 1900 - 1901 1 omslag

- 203** Ongetekende acte en contract betreffende werkzaamheden van te bouwen lift in het gebouw N.Z. Voorburgwal 212 1908 1 omslag
- 204** Verkoophuis Laurierstraat 122 aan Spaarbank van de Stad Amsterdam 1906 1 omslag
- 205** Koopakte Spuistraat 161 in 1915 met oud eigendomsbewijs enz. 1 omslag
- 206** Aankoophuis Vondelstraat 142 met eigendomsbewijzen enz. 1919 1 omslag
- 207-209** Stukken betreffende legaten aan het departement 3 omslagen
- 207** Legaat van Benjamin Bergman Carels, groot f. 500,- 1896
- 208** Legaat van J.E. de Vries, groot f. 500,- 1915
- 209** Legaat van H.M. Molenpage. 1917, groot f. 250,- 1917
- 210** Diverse polissen van de gebouwen aan de N.Z. Voorburgwal en de Laurierstraat 1896-1910 1 omslag
- 211-216** Naamlijsten der leden van het departement 4 delen en 2 omslagen
- 211** - 1877 - 1882
- 212** - 1883 - 1887
- 213** Met aantekening van contributiebetaling en bedanken of overlijden 1888 - 1892
- 214** - 1892 - 1907
- 215** 1878, 1881, 1908 en 1912-1913 en z.d. 1 omslag
- 216** Alfabetische ledenlijst s.d. 1 omslag
- 217** Lijst van nieuwe leden 1912 - 1913 1 omslag
- 218-227** Aanmeldingsformulieren van nieuwe leden 10 omslagen
- 218** - 1913
- 219** - 1914
- 220** - 1915
- 221** - 1917
- 222** - 1917 - 1918
- 223** - 1919
- 224** - 1920
- 225** - 1920 - 1921
- 226** - 06/1921 - 11/1921
- 227** - 1921 - 1922
- 228** Kaarten van bedankte leden 1917 1 omslag
- 229** Wetten, wetsontwerp of wetswijzigingen van departement Amsterdam, 1877, 1878, 1880, 1896, 1916, 1923 en 1928. Met doublures 8 stukken
- 230** Wetten of reglementen van orde voor de verenigde vergaderingen van bestuurders der beide Amsterdamse departementen. 1804, 1811, 1844 en 1866. Met doublures 1 omslag
- 231** Reglement van het waarborgfonds voor de weduwen der leden van de beide Amsterdamse departementen. Met doublure 1826 1 omslag
- 232** Jaarverslagen over de toestand van het departement en de werkzaamheden van het bestuur. Onvolledig 1869 - 1937 1 omslag
- 233** Convocatie's, punten van behandeling enz. voor de vergaderingen van het departement 1879 - 1923 1 omslag
- 234** Enige getypte verslagen 1917-1918, 1924-1925 1 omslag
- 235** Lijsten van voorzitters der verenigde vergaderingen der beide departementen 1849 - 1868 1 omslag
- 236** Opgaven omtrent de inrichting der beide departementen 1864 - 1870 1 omslag
- 237** Stukken betreffende 100- en 150-jarige herdenking van het departement. 1885 en 1935 1 omslag

- 238** Stukken betreffende spreekbeurten, voordrachten, programma's wintervergaderingen enz. 1868 - 1924 1 omslag
- 239-240** Bijeenkomsten betreffende het gebruik der lokalen in het departementsgebouw 2 delen
- 239** - 1866 - 1868
- 240** - 1869 - 1873
- 241** Diverse, zoals bewijzen van toegang tot de vergaderingen voor een dame, tarieflijsten voor verversingen en voorschriften eerste hulp 1879 - 1891 1 omslag
- 242** Enige gemeentebleden Amsterdam 1 omslag
- 243** Blanco getuigschriften, formulieren enz. 1 omslag
- 244** Lezing door C. Gunning over de verhouding van het L.O. tot het V.O. voor het departement gehouden 1909 1 omslag
- 245** Enige oude stukken o.a. dichtstukjes betreffende de Maatschappij z.d., gezangen bij het lijkfeest van Jan Nieuwenhuijzen van departement Haarlem 1806; feestrede M.C. van Hall bij 50-jarig bestaan der Maatschappij 1834; aanspraak door C.G. Withuijs voor... 1839
- 246-247** Twee oude boekwerken 2 delen
- 246 vervallen** Cort onderwijs van de vijf Colommen' door Simon Bosboom 1694
geen scans op aanvraag
- 247 vervallen** 'De Vijf Colom-orden' door Caspar Philips Jacobsz. en Jacobus Houthuijsen 1784
geen scans op aanvraag
- 248** Oude Archieflijst van het departement 1 omslag
- 3.1 FINANCIËLE COMMISSIE**
- 249-252** Notulen van de vergaderingen der financiële huishoudelijke commissie 1813 - 1877 4 delen
- 249** - 09/03/1813 - 30/04/1823
- 250** - 07/05/1823 - 07/09/1832
- 251** - 05/10/1832 - 01/12/1848
- 252** - 12/02/1849 - 22/05/1877
- 253-254** Bijlagen tot de notulen van de vergaderingen der financiële commissie
- 253** - 1824 - 1839 1 omslag
- 254** - 1849 - 1877 1 omslag
- 255-256** Verslagen of jaarlijkse rapporten van de financiële commissie aan het bestuur der departementen. 2 omslagen
- 255** - 1820 - 1829
- 256** - 1842 - 1846
- 257-258** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken van de financiële huishoudelijke commissie. 2 omslagen
- 257** - 1815 - 1831
- 258** - 1840 - 1850
- 259** Stukken betreffende de gasaanleg in het Nutsgebouw 1825 - 1836 1 omslag
- 260** Verhuurcontracten van zalen en contract met de Hollandsche gasfabriek 1848 - 1866 1 omslag
- 261** Aanstellingen en verslagen van opzichters, door of aan de financiële commissie 1825 - 1850 1 omslag
- 262** Instructies pedellen, huisbewaarders 1824, 1833 en 1846
- 263** Inventaris der goederen van de beide departementen 1 omslag
- 264-272** Kasboeken van de rekening en verantwoording van ontvangsten en uitgaven 9 delen
- 264** - 1829 - 1840

- 265 - 1840 - 1873
266 - 1873 - 1888
267 - 1888 - 1896
268 - 1896 - 1907
269 - 1907 - 1916
270 - 1916 - 1923
271 - 1923 - 1928
272 - 1927 - 1935
- 273 Kasboek van het speciaal fonds der beide departementen 1851 - 1877
274 Kasboek van het departement 1903 - 1910
- 275-276 Contributie of kleinkasboekjes 1916 - 1920 2 deeltjes
275 - 1916 - 1918
276 - 1918 - 1920
- 277-281 Grootboeken 1883 - 1938 5 delen
277 - 1883 - 1892
278 - 1901 - 1912
279 - 1913 - 1920
280 - 1920 - 1928
281 - 1927 - 1938
- 282 Journaal 1927 - 1938 1 deel
283 Afrekeningen van de financiële commissie 1803 - 1821 1 omslag
284 Obligaties in de lening van f. 45.000,- van het departement 1882 1 omslag
285 Staat van ontvangsten en uitgaven 1902 - 1907 1 omslag
286 Balansen en proefbalansen 1904 - 1928 1 omslag
287 Rekeningcourant met de Twentse bank 1915 - 1957 1 omslag
- 288-290 Stukken betreffende het fonds Duijvis 3 omslagen
288 Uittreksel van het testament van J. Spekham Duijvis en stukken betreffende afwikkeling van het legaat 1890 - 1892
289 Plan rapport legaat Duijvis
290 Stukken tot de rekening van het fonds Duijvis 1897 - 1906
- 291-313 Stukken tot de rekening 23 omslagen
291 - 1802 - 1803
292 - 1848 - 1852
293 - 1852 - 1855
294 - 1857 - 1860
295 - 1860 - 1861
296 - 1865 - 1868
297 - 1871 - 1873
298 - 1873 - 1874
299 - 1874 - 1875
300 - 1875 - 1883
301 - 1883 - 1884
302 - 1884 - 1885
303 - 1886 - 1887
304 - 1887 - 1888
305 - 1893 - 1895
306 - 1900 - 1901
307 - 1904 - 1905
308 - 1903 - 1908
309 - 1909 - 1912

310 - 1920 - 1921

311 - 1922 - 1923

312 - 1923 - 1924

313 - 1925 - 1926

4 LEESINRICHTING

314 Notulen van de bestuursvergadering van de leesinrichting 08/1878 - 01/1885 1 deel

315 Notulen van de gecombineerde bestuursvergaderingen van het departement en de leesinrichting 06/1887 - 07/1909 1 deel

316 Notulen van de gecombineerde ledenvergaderingen van het departement en de leesinrichting 06/1887 - 06/1915 1 deel

317 Bijlagen van de gecombineerde ledenvergadering 1904 1 omslag

318 Jaarverslagen en lijsten van nieuw aangekochte boeken 1883 - 1908 1 omslag

319 Reglementen der leeskamer en leesinrichting. 1877, 1878, 1879, 1884, 1903, 1908 en 1915. Met doublures 1 omslag

320 Catalogus en supplementen der bibliotheek 1 omslag

321 Catalogi en andere stukken betreffende diverse leesinrichtingen en bibliotheek 1 omslag

322-324 Titulair systematische catalogus 3 delen

322 A-Mata gemerkt I

323 Mate-Zij gemerkt II

324 Vreemde talen gemerkt III

325 Rekening en verantwoording der leesinrichting 1880 - 1915 1 omslag

326-327 Journaals der leesinrichting van aankopen 2 delen

326 - 1895 - 1906

327 - 1906 - 1923

328-348 Stukken tot de rekening der leesinrichting 21 omslagen

328 - 1880 - 1882

329 - 1882 - 1883

330 - 1883 - 1884

331 - 1886 - 1887

332 - 1887 - 1888

333 - 1889 - 1890

334 - 1891 - 1892

335 - 1894 - 1896

336 - 1898 - 1899

337 - 1899 - 1900

338 - 1900 - 1901

339 - 1901 - 1902

340 - 1903 - 1904

341 - 1904 - 1905

342 - 1906 - 1907

343 - 1907 - 1909

344 - 1910 - 1911

345 - 1911 - 1912

346 - 1913 - 1914

347 - 1918 - 1919

348 - 1923 - 1924

5 VOLKSONDERWIJS

- 349 Notulen van de bestuursvergaderingen van volksonderwijs 1826 - 1868
- 350-351 Kladnotulen van de bestuursvergaderingen van volksonderwijs 2 omslagen
- 350 - 1826 - 1830
- 351 - 1837 - 1840
- 352-353 Bijlagen tot de notulen van volksonderwijs 2 omslagen
- 352 - 1826 - 1829
- 353 - 1835 - 1848
- 354 Bewijzen van toegang en verbintenissen tot contributie 1 omslag
- 355 Uitgaande stukken van volksonderwijs 1830 1 omslag
- 356 Leerlingenlijsten, programma's, bijdrageformulieren enz. 1838 - 1844 1 omslag
- 357 Blanco getuigschriften 1 omslag
- 358-360 Stukken tot de rekening van volksonderwijs 3 omslagen
- 358 - 1826 - 1827
- 359 - 1828 - 1840
- 360 - 1840 - 1843
- 6 LEER-EN KWEEKSCHOOL VOOR JONGELINGEN (OPGERICHT DOOR HET 2E DEPARTEMENT)**
- 361 Notulen van de gecombineerde bestuursvergaderingen van het 2^e departement en schoolbestuur 1797 - 1813 1 deel
- 362 Notulen van de vergaderingen van het schoolbestuur 1803 - 1815 1 deel
- 363 Bijlagen tot de notulen en andere stukken, zoals verslagen der examens 1 omslag
- 7 LEER-EN KWEEKSCHOOL VOOR JONGE DOCHTERS. OPGERICHT DOOR HET 2E DEPARTEMENT**
- 364 Notulen van de vergaderingen van het schoolbestuur 1799 - 1814 1 deel
- 365 Stukken betreffende de oprichting der school 1796 - 1799 1 omslag
- 366 Verslagen der examens. 1806-1809 en 1812 1 omslag
- 367 Stukken tot de rekening der school 1804 - 1805 1 omslag
- 368 Plan ter oprichting van een leer- en kweekschool voor jongedochters 1799 1 omslag
- 8 INDUSTRIESCHOOL VOOR VROUWELIJKE JEUGD. OPGERICHT DOOR BEIDE DEPARTEMENTEN**
- 369 Jaarverslagen, reglement, statuten enz. 1880 - 1910 1 omslag
- 9 INRICHTING VOOR NATUURKUNDIG ONDERWIJS. OPGERICHT DOOR BEIDE DEPARTEMENTEN**
- 370 Notulen van de bestuursvergaderingen der inrichtingen 1825 - 1834 1 omslag
- 371 Bijlagen tot de notulen der inrichting 1828 - 1841 1 omslag
- 372 Rekeningen van ontvangsten en uitgaven der inrichting 1828 - 1838 1 omslag
- 10 INSTITUUT VOOR TEKENKUNDIG ONDERWIJS. OPGERICHT DOOR DE BEIDE DEPARTEMENTEN**
- 373 Notulen van de bestuursvergaderingen van het instituut 1813 - 1826 1 deel
- 374 Bijlagen tot de bestuursvergaderingen 1813 - 1826 1 omslag
- 11 COMMISSIE VOOR DE BEWAARSCHOOL, OPGERICHT DOOR BEIDE DEPARTEMENTEN**
- 375 Notulen van de vergaderingen der commissie 1843 - 1871 1 deel
- 376 Ingekomen en uitgaande stukken 1843 - 1887 1 omslag
- 377 Jaarverslagen der bewaarschool. Onvolledig 1868 - 1900 1 omslag

- 378 Stukken betreffende de bouw, inrichting enz. 1842 - 1843 1 omslag
- 379 Bestek en voorwaarden bewaarschool Anjelierstraat 1874 1 omslag
- 380 Regelement voor de bewaarschool s.d. 1 omslag
- 381 Naamlijsten bestuurders der bewaarscholen 1 omslag
- 382 Instructies onderwijzend personeel 1 omslag
- 383 Liedjes, versjes, vlechtwerk van de bewaarschool 1 omslag
- 384 Rapporten betreffende schoolverzuim te Amsterdam 1870 ca. 1 omslag
- 385 Rekening en verantwoording der bewaarschool 1861 - 1895 1 omslag
- 386 Lijst van giften of bijdragen voor de bewaarschool
- 387 Stukken tot de rekening der bewaarschool. 1850 ontbreekt 1843 - 1852 1 omslag
- 389 Bijlagen tot de notulen van de bestuursvergaderingen 1 omslag
- 12 INRICHTING VOOR DE GYMNASIEK, OPGERICHT DOOR DE BEIDE DEPARTEMENTEN**
- 388 Notulen van de bestuursvergaderingen der inrichting 1850 - 1867 1 deel
- 390 Ingekomen stukken bij de inrichting. Met indicateur 1850 - 1862 1 omslag
- 391 Minuten van uitgaande stukken der inrichting. Met indicateur 1850 - 1863 1 omslag
- 392 Instructies voor het onderwijzend personeel. 1855 en 1861 1 omslag
- 393 Bestek en voorwaarden voor het bouwen van een nieuwe schermzaal in het gebouw der gymnastiek op de Westermarkt. In tweevoud 1860 1 omslag
- 394 Reglementen voor de werkzaamheden van het bestuur. 1858 en 1865 1 omslag
- 395 Verslag betreffende het gymnastiekonderwijs in Duitsland 1860 1 omslag
- 396-400 Stukken tot de rekening der inrichting 5 omslagen
- 396 - 1858
- 397 - 1859
- 398 - 1861
- 399 - 1862
- 400 - 1862 - 1864
- 13 SPAARBANK, OPGERICHT DOOR DE BEIDE DEPARTEMENTEN**
- 401 Grootboek van de spaarbank 1819 - 1840 1 deel
- 402 Klapper der spaarbank 1 deel
- 403 Stukken betreffende de oprichting der spaarbank 1818 - 1819 1 omslag
- 404 Proefsluitingen, balansen, 1820, 1821, 1824 en 1839 1 omslag
- 405 Spaarbankboekjes 1 omslag
- 406 Inventaris der meubelen met taxatie 1839 1 omslag
- 407 Algemene regelingen voor spaarbanken van het Nut. 1817, en wetten voor de spaarbank 1819 1 omslag
- 14 MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN (LANDELIJK)**
- 408 Stukken betreffende de geschillen tussen de hoofdvergadering en enige departementen 1792 1 omslag
- 409 Lijsten der departementen vertegenwoordigd op de algemene vergaderingen 1851 - 1874 1 omslag
- 410 Rekeningcourant der Maatschappij 1787 - 1882 1 omslag
- 411-412 Rekening van ontvangsten en uitgaven 2 omslagen
- 411 - 1789 - 1801
- 412 - 1865 - 1868

- 413 Handelingen van de algemene vergaderingen, punten ter beschrijving enz. Onvolledig 1885 - 1921 1 omslag
- 414-417 Wetten der Maatschappij 1 omslag en 3 delen
- 414 1864, 1874, 1885, 1901, 1904, 1905 en 1915. Met doublures
- 415 3 gebonden deeltjes met wetten
- 416 3 gebonden deeltjes met wetten
- 417 3 gebonden deeltjes met wetten
- 418 Mededelingen en maandbladen der Maatschappij 1911 - 1938 1 omslag
- 419 Volksalmanakken der Maatschappij 1886 - 1892 1 omslag
1882 niet aanwezig
- 420 Jaarboekjes der Maatschappij. Onvolledig 1892 - 1936 1 omslag
- 421 Kleine geschriften uitgegeven door de Maatschappij. 1899-1936 en zonder datum 1 omslag
- 422 Enige jaarverslagen van de gemengde commissie voor onderwijsbelangen. Onvolledig 1891 - 1900 1 omslag
- 423 Jaarverslagen van de Nutscommissie voor onderwijs 1907 - 1914 1 omslag
- 424 Diverse rapporten uitgebracht in opdracht der Maatschappij betreffende roynbeewerk, armenzorg, ziekenfondsen, werkeloosheid, volkshuisvesting en leerlingenwezen, diverse data 1 omslag
- 425 Jaarboeken der maatschappij 1881 - 1884 1 omslag
- 426 Diverse stukken betreffende wetenschappelijke leergangen voor volwassenen, redevoering bij het eeuwfeest door J.A. Bohringer en enige andere uitgaven 1 omslag
- 427 Nieuwe verzameling redevoeringen 1 deeltje
- 428 Prijsstoffen of werken der Maatschappij XXI-XXXIV 1 deeltje
- 429 Nieuwe prijsverhandelingen der Maatschappij 1 deeltje
- 430 Nieuwe verzameling stukken betreffende het schoolwezen 1 deeltje
- 15 DIVERSE BEHORENDE TOT HET AMSTERDAMSE DEPARTEMENT**
- 431 Cliché's
- 432 vervallen Negatieven (glasplaten 3 stuks)
geen scans op aanvraag
- 433 Prenten en tekeningen enz.